

INTRODUCERE

Furtul datelor personale (de exemplu: nume, data nasterii, numarul cardului de credit) si folosirea acestora in mod fraudulos constituie **furtul de identitate**. Fapta numita "Identity theft" constituie infractiune - Legea nr. 161/2003, Titlul III privind accesul fara drept la un sistem informatic, dar in Romania nu exista totusi un sistem legislativ complet privind aceasta infractiune.

In Romania, furtul de identitate este pedepsit conform Directivelor europene in vigoare, si anume Directiva UE nr. 2007/64/CE.

Codul Penal al Romaniei in art. 208 din Titlul III – Infractiuni contra patrimoniului-reglementeaza furtul ca fiind: „luarea unui bun mobil din posesia sau detentia altuia, fara consimtamantul acestuia, in scopul de a si-l insusi pe nedrept. Fapta se pedepseste cu inchisoare de la 1 la 12 ani. Se considera bunuri mobile si orice energie care are o valoare economica, precum si inscrisurile. Fapta constituie furt chiar daca bunul apartine in intregime sau in parte faptuitorului, dar in momentul savarsirii faptei, acel bun se gasea in posesia sau detinerea legitima a altei persoane. O varianta mai grava, cu pericol social mai ridicat, prevazuta in art. 209, o constituie furtul calificat”.

Furtul de identitate este frauda de a-ti insusi datele personale ale altei persoane, in scopul de a fura bani sau de a avea alte beneficii. Furtul de identitate apare atunci cand cineva foloseste informatiile dvs. de identificare personala (nume, C.N.P., numarul cardului de credit) fara permisiune pentru a comite fraude sau alte infractiuni.

Termenul este folosit din anul 1964. Persoana a carei identitate este utilizata poate suferi consecinte diferite atunci cand el sau ea este responsabil pentru actiunile agresorului. Furtul de identitate este oarecum diferit de frauda de identitate. Totusi, termenii sunt adesea folositi alternativ. Frauda de identitate este rezultatul furtului de identitate. Cineva poate fura pe cineva sau informatii corespunzatoare, fara a comite frauda de identitate. Exemplul cel mai bun in acest sens este atunci cand are loc o breasa in baza de date.

Furtul de identitate ia mai multe forme. Hotii de identitate pot inchiria un apartament sau obtine un card de credit. Descoperirea furtului se poate afla verificand raportul de credit, conturile bancare sau, in cazuri extreme, atunci cand se ajunge la colectari de creanta.

Tipuri de furturi de identitate

Furtul de identitate se poate divide in cinci grupe:

1. furt de identitate comercial/de afaceri (pentru obtinerea creditelor);
2. furt de identitate penal (pretind a fi altcineva atunci cand sunt suspectați de crima/infractiune penala);
3. clonarea de identitate (asumarea identitatii altuia in viata de zi cu zi);
4. furt de identitate medical (pentru obtinerea de ingrijiri sau medicamente);
5. furt de identitate financiar (pentru obtinerea de diferite servicii);

A.N.P.C.P.P.S. Romania – InfoCons impreuna cu ADICONSUM – organizatie de consumatori din Italia sunt parteneri in cadrul proiectului finantat din fonduri europene “ME is MINE”.

Proiectul „ME is MINE” are ca obiectiv pe termen lung reducerea cazurilor de furt de identitate si popularizarea drepturilor consumatorilor cu privire la protectia datelor cu caracter personal si crearea unui Observator National, cu privire la problema supusa atentiei, in Romania si in Italia, in colaborare cu principalii actori-cheie, promovand si dezvoltand metode si instrumente care sa vizeze crearea unei strategii si adoptarea unor masuri si actiuni de prevenire si combatere a fraudelor, precum si protejarea victimelor.

Activitatile proiectului se adreseaza publicului larg, avand ca scop cresterea perceptiei consumatorilor cu privire la urmatoarele aspecte:

- A fost implementat un punct de informatii care sa furnizeze informatii generale, dar care ofera si suport victimelor furturilor de identitate;

- Au fost create website – uri dedicat care sa furnizeze informatii pe subiectul abordat: www.furtdeidentitate.ro pentru Romania, www.furtodidentita.it pentru Italia si www.identitytheftobservatory.eu – la nivel european;
- Au fost organizate sedinte ale Grupurilor de Lucru si Conferinte menite sa constientizeze si sa informeze consumatorii.

Totodata, in cadrul acestui proiect a fost realizat un chestionar pentru identificarea starii reale cu privire la tema Proiectului, chestionar diseminat atat in Romania, cat si in Italia.

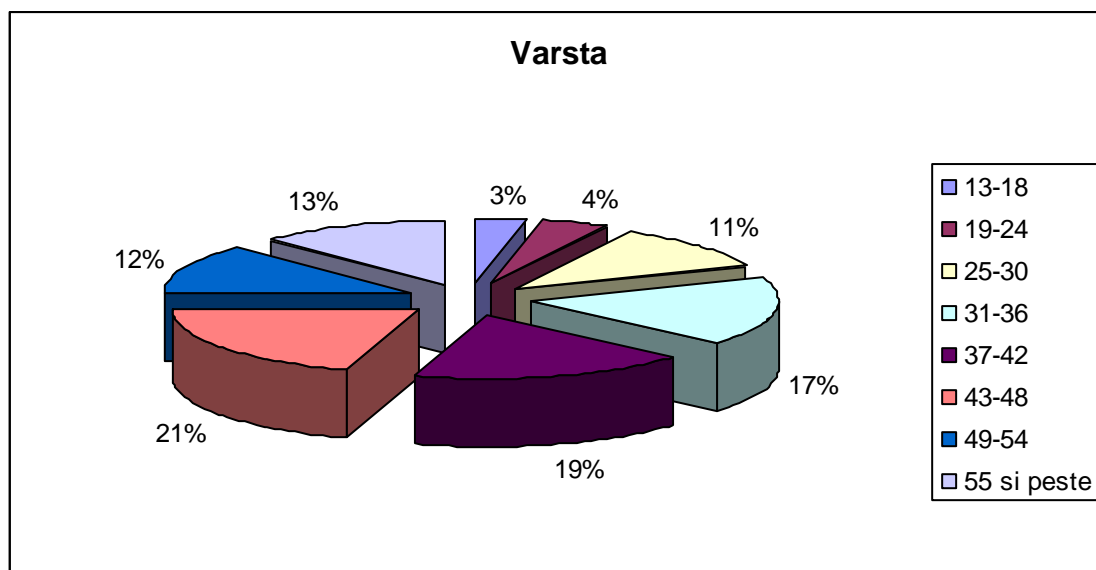
Principalele obiective al chestionarului au fost :

- identificarea nivelului de cunostinte ale consumatorilor cu privire la furtul de identitate;
- identificarea tipurilor de furt de identitate cunoscute;
- identificarea procentului victimelor furtului de identitate;
- identificarea modului de protejare impotriva furtului de identitate;
- identificarea modalitatii prin care consumatorii primesc informatii despre furtul de identitate.

Ca urmare a rezultatelor acestui chestionar au reiesit urmatoarele informatii:

Din totalul celor care au raspuns chestionarului 49.5 % au fost de sex masculin iar restul de 55.5 % de sex feminin.

Asa cum reiese si din Figura 1, majoritatea respondentilor sunt persoane cu varsta cuprinsa intre 43-48 de ani (21%), urmand cei cu varsta cuprinsa intre 37-42 de ani (19%), cei mai putini respondenti avand varsta cuprinsa intre 12- 18 ani (3%).

Figura 1

Luand în considerare nivelul de educație a celor care au răspuns la chestionar, majoritatea au studii superioare (80.9%), doar o mică parte din ei având absolvită doar școala generală (4.3 %). Totodată, 56,5 % sunt singuri iar 30.8 % sunt căsătoriti.

Așa cum reiese din Figura 2, 77.4 % lucrează la birou, 7.6 % sunt freelancer iar un mic procent de 1.3 % sunt someri.

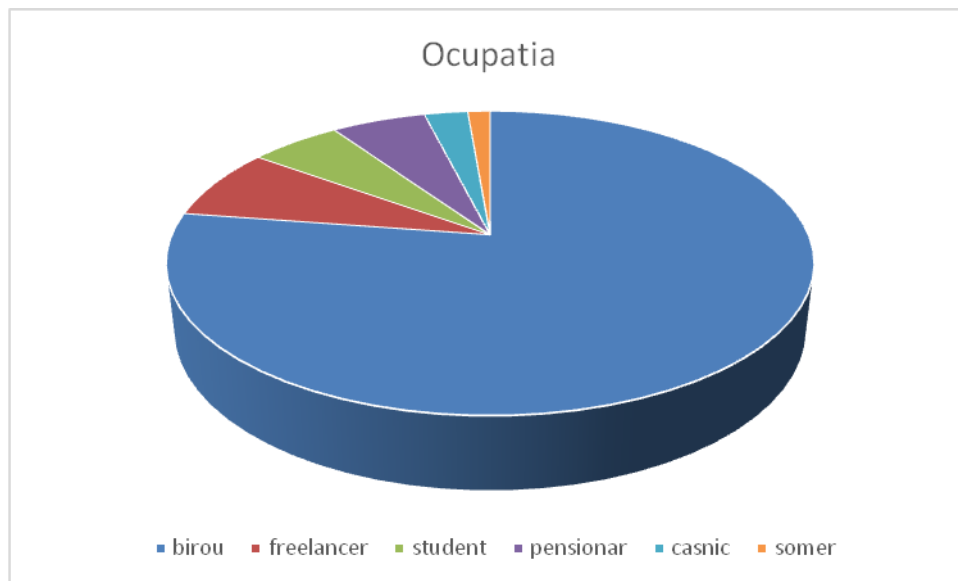

Figura 2

La intrebarile referitoare la informatiile pe care le detin consumatorii asupra furtului de identitate acestia au raspuns in proportie de 9.7 % ca au primit informatii despre furtul de identitate iar restul de 90.3 % nu (asa cum reiese din Figura 3).

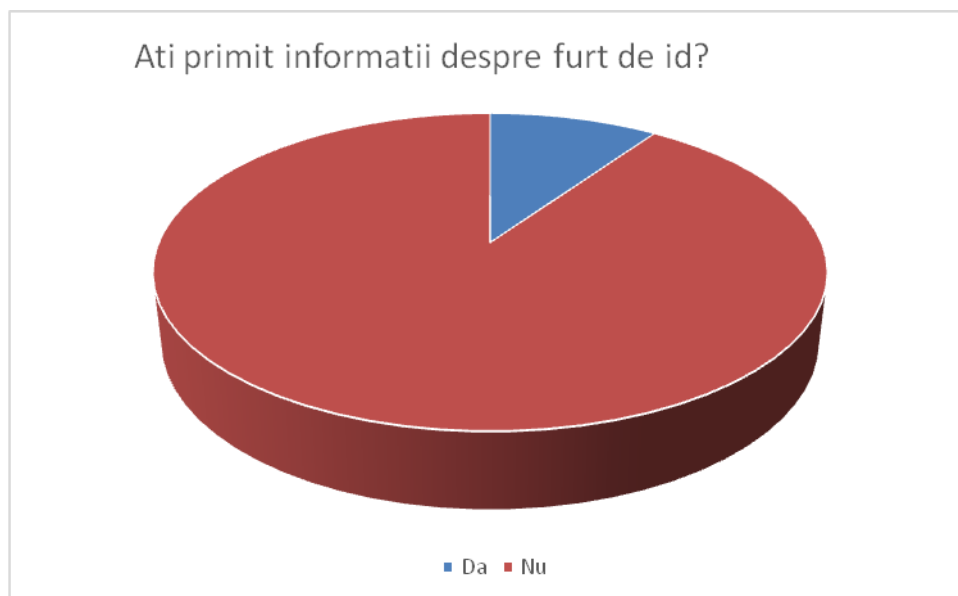

Figura 3

Modalitatile prin care cei 9.7% din respondeti au primit informatii cu privire la furtul de identitate sunt urmatoarele (Figura 4):

site web	6,2%
pagina socializare	5,4 %
materiale informative	8,7 %
operator	2,7 %

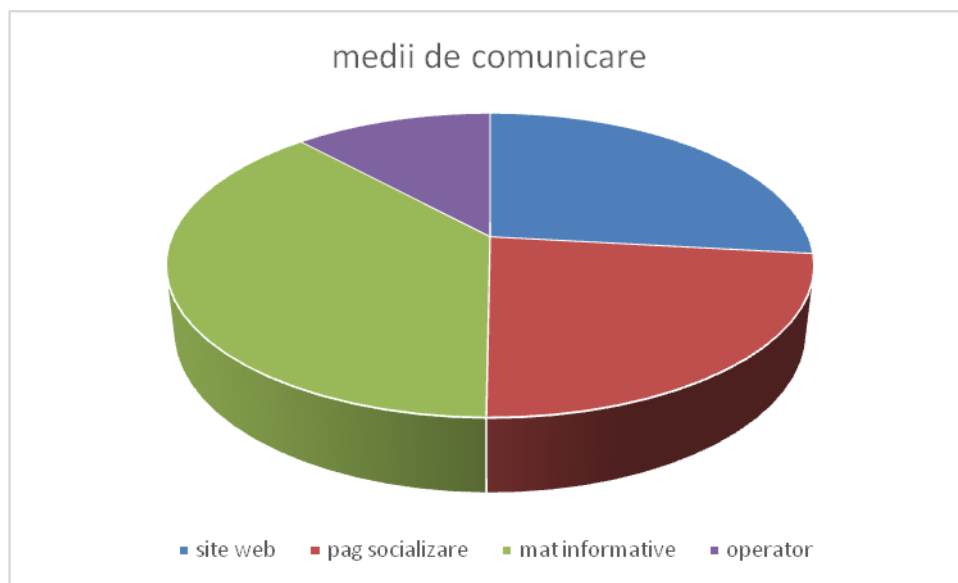

Figura 4

Informatii cu privire la furtul de identitate primite prin intermediul internetului				
	da		nu	
Varsta (ani)	numeric	%	numeric	%
13-18	9	6,0	40	1,7
19-24	5	3,3	98	4,3
25-30	24	16,0	243	10,6
31-36	23	15,3	397	17,3
37-42	23	15,3	436	19,0
43-48	31	20,7	508	22,1
49-54	19	12,7	299	13,0
55 si peste	16	10,7	277	12,1

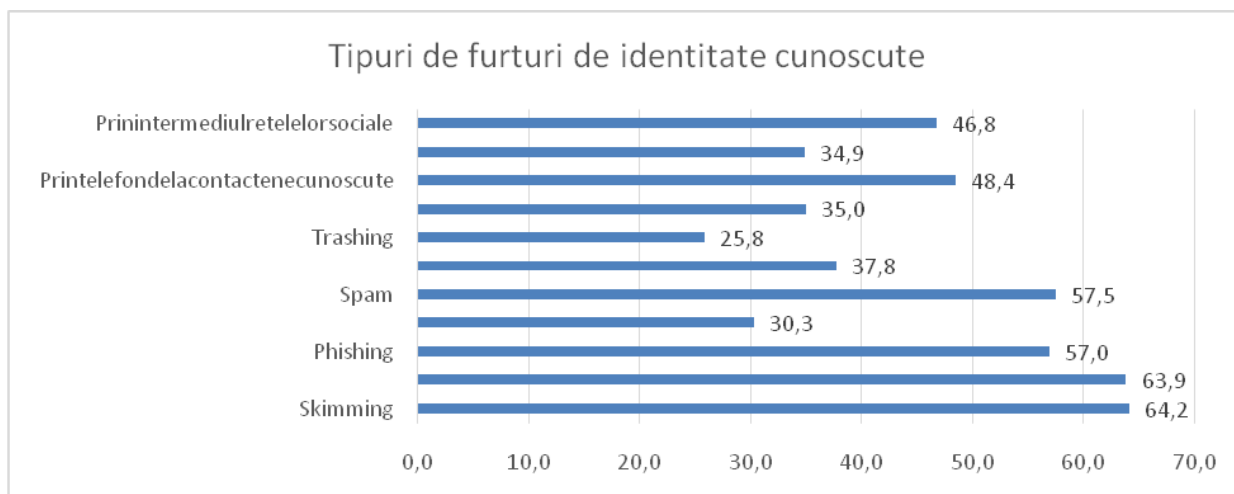
Tabel 1

Conform Tabelului 1, respondentii care au primit informatii cu privire la furtul de identitate prin intermediu internetului, in functie de varsta acestora reiese ca majoritatea (51 %) celor care au primit informatii au varsta cuprinsa intre 31-48 de ani, fata de 25 % cu varsta cuprinsa intre 13 – 30 de ani.

Din intrebarile referitoare la tipurile de furturi de identitate cunoscute de consumatori reiese faptul ca cele mai cunsocute tipuri de identitate sunt: skimming (64.2 %), solicitarea de informatii personale in timpul navigarii de internet (63.9%) iar cel ma putin cunoscut tip de furt de identitate este rashing (prin intermediul materialelor printate care au fost aruncate – 25.8%).

- Skimming (clonarea cardului de credit la utilizare) – 64.20 %;
- Solicitarea de informatii personale in timpul navigarii pe internet – 63.90 %;

- Phishing (furt de date via e-mail) – 57 %;
- Vishing (prin intermediul unui telefon din partea bancii) – 30.3 %;
- Spam (click pe un link primit prin e-mail)– 57.50%;
- Download (prin descarcarea de video, muzica si alte website uri necunoscute)–37.8 %;
- Trashing (prin intermediul materialelor printate care au fost aruncate) – 25.8 %;
- Furtul din casuta postala – 35 %;
- Prin telefon de la contacte necunoscute – 48.8 %;
- Ghost (adeziune la contracte online prin site-uri fantoma) – 34.9 % ;
- Prin intermediul retelelor de socializare – 46.8 %.

Figura 5

MEismINEObservator model
antifurt de identitate

<i>Ce tipuri de furt de identitate cunoasteti</i>	Sex	
	Masculin	Feminin
	%	%
Skimming	66	62
Solicitarea de informatii personale in timpul navigarii pe internet	67	60
Phishing	61	53
Vishing	31	30
Spam	60	55
Download	39	37
Trashing	27	24
Furtuldincasutapostala	36	33
Prin telefon de la contacte necunoscute	49	48
Ghost	38	32
Prin intermediul retelelor sociale	49	45

Tabel 2

Ce tipuri de furt de identitate cunoasteti	Varsta							
	13-18	19-24	25-30	31-36	37-42	43-48	49-54	55 si peste
	%	%	%	%	%	%	%	%
Skimming	63	72	74	67	61	62	60	61
Solicitarea de informatii personale in timpul navigarii pe internet	69	66	73	65	64	62	63	55
Phishing	59	62	72	67	54	52	50	48
Vishing	46	41	36	30	28	30	27	26
Spam	59	70	70	62	56	53	53	49
Download	62	50	51	42	34	33	32	29
Trashing	39	36	34	29	23	21	22	23
Furtul din casuta postala	47	42	43	41	33	30	30	31
Prin telefon de la contacte necunoscute	60	54	57	49	43	46	45	50
Ghost	41	43	46	36	33	35	28	28
Prin intermediul retelelor sociale	75	60	56	51	45	43	40	36

Tabel 3

Interpretand raspunsurile primite de la consumatori cu privire la tipurile de furturi de identitate cunoscute in functie de sex si varsta, conform Tabelului 1 si Tabelului 2, reiese faptul ca majoritatea celor de sex masculin cunosc furtul de identitate prin solicitarea de date personale in timpul navigarii pe internet (67%), in schimb cel mai cunoscut tip de furt de identitate din partea respondentilor de sex feminin este skimming –ul (62 %).

De asemenea cei cu varsta cu prinsa intre 13 – 18 ani cunosc furtul de identitate prin intermediul retelelor sociale (75%), iar cel mai putin cunoscut tip de furt de identitate este trashing-ul de cei cu varsta cuprinsa intre 43-48 de ani (21%).

Victime ale furtului de identitate

<i>Carui tip de furt de identitate i-ati fost victima</i>	<i>%</i>
Skimming	19,9%
Solicitarea de informatii personale in timpul navigarii pe internet	45,3%
Phishing	42,9%
Vishing	15,9%
Spam	38,5%
Download	26,2%
Trashing	13,2%
Furtuldincasutapostala	30,7%
Prin telefon de la persoane necunoscute	38,0%
Ghost	20,9%
Prin intermediul retelelor sociale	32,8%

Tabel 4

Conform Tabelului 4, consumatorii, cel mai frecvent, au fost victime ale furtului de identitate de tipul solicitarii de informatii personale pe timpul navigarii pe internet (45 %), in schimb ce 13.2 % au fost victime ale trashing-ului.

<i>Carui tip de furt de identitate i-a fost victima cunostinta (ruda) dvs.</i>	
Skimming	65,8%
Solicitarea de informati personal i ntimpul navigarii pe internet	68,0%
Phishing	62,3%
Vishing	39,1%
Spam	61,2%
Download	34,2%
Trashing	23,6%
Furtuldincasutapostala	40,6%
Printelefondelapersoaneneconoscute	65,2%
Ghost	33,5%
Prinintermediulretelelorsociale	50,0%

Tabel 5

<i>Carui tip de furt de identitate i-au fost victima?</i>	Varsta							
	13-18	19-24	25-30	31-36	37-42	43-48	49-54	55 si peste
	%	%	%	%	%	%	%	%
Skimming	1,9%	1,0%	2,4%	4,3%	2,4%	2,4%	3,3%	2,4%
Solicitarea de informatii personale in timpul navigarii pe internet	2,9%	1,6%	7,0%	7,0%	6,6%	9,9%	3,7%	6,6%
Phishing	4,6%	3,4%	5,5%	6,3%	5,5%	7,1%	5,0%	5,5%
Vishing	3,4%	1,0%	1,9%	2,9%	1,4%	1,9%	1,9%	1,4%
Spam	3,4%	2,5%	5,1%	3,8%	5,9%	6,8%	3,8%	7,2%
Download	4,3%	2,9%	3,3%	2,9%	2,4%	4,3%	2,9%	3,3%
Trashing	3,1%	1,5%	0,5%	1,0%	1,0%	2,6%	1,5%	2,0%
Furtul din casuta postala	3,2%	0,5%	3,7%	5,1%	5,5%	4,1%	2,8%	6,0%
Prin telefon de la persoane necunoscute	3,8%	2,1%	4,2%	3,8%	4,2%	9,2%	3,3%	7,5%
Ghost	4,9%	1,5%	3,4%	2,0%	1,5%	3,9%	1,5%	2,4%
Prin intermediul retelelor sociale	4,0%	1,8%	4,0%	6,2%	4,4%	5,7%	4,0%	2,6%

Tabel 6

Conform rezultatelor mentionate in Tabelele 5 si 6, rezultate ce fac referire la tipurile de furt de identitate ale caror victime au fost consumatorii, in functie de varsta acestora, reiese faptul ca majoritatea celor care au fost victime ale furtului de identitate sunt cei cu varsta de 55 de ani si peste aceasta varsta (7. 2% - spam).

Obiceiuri care pot preveni furtul de identitate folosite de consumatori:

- 29.3 % - verifica periodic extrasele de cont, in schimb ce 5.5 % nu fac acest lucru;
- 34.3 % - si-au activat alerta prin SMS pentru fiecare retragere numerar/plata, in schimb ce 6 % nu au un asemenea obicei;
- 44.6 % distrug documentele care contin date personale sau bancare in schimb ce 6.7% nu fac acest lucru niciodata;
- 42.2 % utilizeaza intotdeauna software pentru protectia datelor (antivirus, firewall) pe computerul personal, iar 3.9 % nu folosesc asa ceva;
- 39.9 % acopera intotdeauna tastatura ATM-ului la efectuarea de plati/retragere de numerar, 5.1 % nu fac acest lucru;
- 9.6 % nu salveaza parolele pe PC, in schimb ce 54.7 % fac acest lucru;
- 32.9% utilizeaza. dar nu in mod frecvent carduri preplatite pentru cumparaturi online, in schimb ce 7.3 % folosesc intotdeauna astfel de carduri;
- 33.6 % nu utilizeaza carduri de credit / debit pentru cumparaturi online, iar 6.9 % intotdeauna utilizeaza astfel de carduri.